

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ У ВИРОБНИЦТВІ ОВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ ВІДКРИТОГО ГРУНТУ

Кафедра овочівництва і закритого ґрунту

Агробіологічний факультет

Федосій Іван Олексійович

2

рhD доктор філософії

5

Іспит

50 (20 год лекцій, 30 год практичних занять)

Лектор

Семестр

Освітньо-науковий ступінь

Кількість кредитів ЕКТС

Форма контролю

Аудиторні години

Загальний опис дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у підвищенні якості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в галузі рослинництва, спеціалізації «Овочівництво», у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає отримання аспірантами знань і практичних навичок з управління ризиками у виробництві овочевої продукції відкритого ґрунту.

Теми лекцій:

1. Сутність та класифікація ризиків.
2. Організація управління ризиками.
3. Методи оцінювання ризиків.
4. Програмування і прогнозування врожайності овочевих культур.
5. Управління ризиками на перших етапах органогенезу.
6. Управління забур'яненістю та контроль шкідників і хвороб.
7. Управління водним режимом.
8. Управління живленням овочевих культур.
9. Регулювання ростом і розвитком овочевих культур протягом вегетаційного періоду.

Теми практичних занять:

1. Основні способи регулювання ризиків.
2. Статистичні методи оцінювання ризиків.
3. Прийняття рішень в умовах ризику.
4. Аналіз забезпечення ФАР і визначення потенційної врожайності (ПУ).
5. Оцінка кліматичного забезпечення температурного режиму і розроблення заходів його покращення.
6. Оцінка забезпеченості вологою та розробка заходів для її поповнення.
7. Оцінка забезпеченості поживними мінеральними речовинами та розробка заходів для її поповнення.
8. Розроблення пропозицій щодо контролю забур'яненістю
9. Розроблення пропозицій щодо контролю хвороб та шкідників.

Список рекомендованої літератури:

1. Барабаш О. Ю., Гутиря С. .., Думич Л. О. 800 практических советов огороднику-любителю. К.: Урожай, 1995. 335 с.
2. Барабаш О. Ю., Сич З. Д., Носко В. Л. Догляд за овочевими культурами. Бережани: НВДЦ «Нововведення», 2008. 122 с.
3. Барабаш О. Ю., Тараненко Л. К., Сич З. Д. Біологічні основи овочівництва: Навчальний посібник / За ред. О. Ю. Барабаша. К.: Арістей, 2005. 348 с.
4. Барабаш О. Ю., Учакін А. П., Цизь О. М. Технологія виробництва овочів і плодів. К.: Вища шк., 2004. 430 с.

5. Ризикологія: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / П. І. Верченко, Г. І. Великоіваненко, Н. В. Демчук, О. С. Компаніченко, І. Ф. Шатарська. К.: КНЕУ, 2006. 176 с.
6. Гуменюк В. Я., Міщук Г. Ю., Олійник О. О. Управління ризиками: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2009. 156 с.
7. Довідковий матеріал з овочівництва / [З.Д. Сич, О.Я. Жук, І.М. Бобось та ін.]. К.: НУБіП України. 2011. 180 с.
8. Короткий енциклопедичний словник з овочівництва / З. Д. Сич, О. Ю. Барабаш, О. Я. Жук та ін. К.: ННЦ „Інститут аграрної економіки”, 2006. 296 с.
9. Круг Г. Овощеводство: Перевод с немецкого В. И. Леунова. М.: Колос, 2000. 576 с.
10. Рубан М. Б., Гадзalo Я. М., Бобось І. М. Шкідники овочевих і плодово-ягідних культур та заходи захисту від них. К.: Урожай, 2004. 261 с.
11. Сич З. Д., Бобось І. М., Федосій І. О. Овочівництво: навч. посіб. К.: ЦП «Компрінт», 2018. 405 с.
12. Удобрення овочевих та баштанних культур: Монографія / С. І. Корнієнко, В. Ю. Гончаренко, Л. П. Ходєєва, Р. П. Гладкіх та ін. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2014. 370 с.

Інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського (URI: <http://www.nbuv.gov.ua/>).
2. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні [Електронний ресурс] режим доступу: www.sops.gov.ua.
3. Сільськогосподарський портал [Електронний ресурс] – режим доступу: www.agromage.com.ua.
4. Комп’ютерні програми: DISPER, AGROSTAT, NIR42, EXCEL.